

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. Virginis Oetinganæ Historia

Irsing, Jakob

Monachii, 1643

C. IIX. Miracula ab A. C. MDCX. ad MDCXV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64940](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64940)

tas: nec vnquam in posterum simili tempestate percussus est.

II. Andreas Priggel postridie Pentecostes Oetingâ domum ad Cœnobium Varnpacense redierat: cùm effusa in terram nubes ita omnia circum inundaui, vt supremum vixisset cum familiâ sibi videretur. Quo discrimine cùm opem Oetinganæ Diuæ impensissimè implorâisset, votumque nuncupâisset Pœnitentiæ, & Eucharistiæ sacra, anniuersariâ religione, Oetingæ obeundi: cum sui periculo defunctus est indemnis.

CAPVT IIX.

MIRACVLA

A B

A. C. MDC X

A D

M DC XV.

I.

A. C.
MDC XI.

CAsparus Negge, Frisinganus, cœdum in Moraviâ puerorum scho-

ſcholæ præſt, grauiffimo oppreſſus morbo loquendi facultatem perdit. Mutus inde biennium torum. Compulit eum triſtis mali diuturnitas, cum nihil humana poſſent, ad remedia diuina perſugere. Vouit peregrinationem Oetinganam pro valetudine, & ſermonis vſu. Paucis à factâ ſponſione diebus morbo liberatus eſt, tantumque recepit virium, quantum ad iter longinquum ſufficiebat; ſermonis tamen nondum compos. Vt verò primùm ſacram Oetinganæ Virginis domum ingreſſus ad precandum acceſſit; quæ animo verba conceperat, etiam linguâ expreſſit, Deumque cum matre ſanctiſſimâ corde & ore, pro maximo beneficio, laudauit.

II. Sigismundum Seifridum Vra-
tislauienſem Canonicum, anno
ſuperiore, omne morbi genus, tan-
quam ex conſpiratione, inuaſerat.
Etenim ad cephalæam accedebat fe-

P 5   bris

bris arida, phtisis, profluxio sanguinis per nares. & ardens subinde pruna, linguam faucésque, humor hydropticus pedes infestabat. Quibus adiuncta malis intomnia diuturna omnem penè membrorum vigorem extinguebat. Quare neque mouere corpus vllam in partem, neq; cibum ipse ministrare sibi poterat, mensibus ferme tribus. Subiêre adhæc tormina, atrocésque viscerum cruciatus cum hecticâ. Quo factum, corpus cadaueri simillimum, absumptâ carne, vix ossibus, cute, nervis hæreret. Destitutus humanis artibus diuorum pietatem sollicitauit, voto peregrinationis Oetinganæ, & Monacensis, ad inclytum vrbis patronum, D. Bennonem, edito. Monituêre cælestia auxilia. valuit enim in dies meliusculè, virésq; tempore progrediête firmas accepit. Interea dum valetudo instauraretur, misit familiaribus, qui suam vicem profectus

ctus

atus in Boicam fungeretur. Is cum domini litteris, miraculi testibus, grallas binas attulit: quarum alteram inter Oetingana, alteram inter Monacensia monumenta suspendit.

I. Georgius quidam, Græcensis, Lutheri sectator, abhinc biennium ad mortem in Austriâ iacens, obiectam Christi de cruce pendentis speciem per quietem aspexit, vitæ religionisque errores minaciter exprobrantem. Quod visum cum narraffet Catholicis, & illi ad orthodoxam religionem capeffendam hortati essent; cum primùm posset, facturum decreuit. Postea, reuirescente in dies valetudine, Passauii authoratus Leopoldo Archiduci militiam sequitur, neglectâ vitæ emendatione. Inter hæc diuinitus acrior ad frugem stimulus admouetur, morbus nouus, Comitiali assimilis: quo semel iterumue in die, modò stans, modò equitans deturbatur in terram, men-

te

A. C.
MDCXII.

te sensûque vitali oppresso. Vbide
 miris Oetinganis edoctus est, vorum
 edidit, aggregandi se Catholicorum
 cœtui, Virginémque Oetinganam
 visitandi. Et confestim atroci libe
 ratus morbo est. Oetingam deinde
 voti reus adiit: errores cum pravis
 moribus, ritu Catholico expiatus,
 abiecit.

II. Georgius Helenæ Reiffiæ Au
 striacæ filius omniû sententiâ mor
 tem obierat, eaque causâ funerarum
 obuolutus pannis vespillonem ex
 pectabat. Mater, charæ desiderio
 prolis anxia, votum nuncupavit, si
 viuis redderetur filius, Oetingam se
 ætate licet prouectâ, adituram. Va
 luit matris pietas apud misericordiâ
 matrem. Etenim confestim moue
 re se puer, totóque vitam corpore
 prodere. Cùm deinde mater senio
 viribúsq; diffusa peregrinationem di
 stulisset in annum, graui correpta
 morbo est: quo tandem, linquente
 ani-

animo, iacuit pro mortuâ. Ibi filia, natu maxima, votum à matre neglectum morbi causam interpretata, votum & ipsa pro matre fecit Oetinganæ peregrinationis. Quo factò mater aperiens oculos: quid, inquit, affigimini? salua sum. Paucis inde diebus conualuit ex toto: geminóq; voto est satisfactum.

III. Agnes Huberin, ciuis Geiselhöringensis, Comitali morbo tam inclementer exercebatur, vt sepenu-merò prostrata iaceret mortuæ similis: sæpe biduum triduúmue sine vitæ notâ. Tandem, concepto voto, promisit Oetinganam pro valetudine peregrinationem, nullo alio, quàm panis & aquæ refectu perficiendam. adhæc sigillum è cerâ, & diuinum Missæ sacrificium. Auditas miseræ preces ad liquidum ostendit euentus. exinde quippe prorsus immunis illâ calamitate fuit.

IV. Martinus Greiner, agricola Pfö-

Pföringanus, nouem menses per dementiam tantâ agebatur rabie, ut quattuor catenis fuerit coërcendus. Nihil medicorum Ingolstadiensium solertia, nihil consuetaë dæmonibus pellendis Ecclesiæ formulæ, nihil alia homini commitigando adhibita potuerunt. Ad extremum propinquæ hac se sponione obstrinxerunt: si conualuisset, effecturos, ut & S. Saluatoris ædem, & Oetinganæ Virginis Sacellum gratus accederet. Cuius voti vis ea fuit, ut extemplo subierit tranquillitas, animoque lux affulserit plena.

V. Wolfgangus Zererus, cuius Schardingensis, cum secundo Oeno ad vicinum Passauium templum vectaretur; naus in obliquum acta, ponti que impacta quattuor in partes discessit, omnesque vectores in amnem effudit. Wolfgangus iam dñum milium fluitando spatium emensus, ope Virginis Oetinganæ implorata, voto.

votoque facto, sacra Pœnitentiæ, & Eucharistię mysteria obeundi, piũm, que munus offerendi; præsentis ab interitu vindicatus est, nauigio auxiliatum misso. Eodem præsidio seruati ex eodem naufragio Wolfgangus Denkh, ciuis Erdinganus: & Susanna ciuis Schardingana cum filiã nouenni, merfis aliis plerisque.

VI. Quidam Bauzano, celebri Tirolis oppido, iter faciens, dum ripam profundi stagni legit, putare secum cœpit, finem facturum ærumnis, eò si præcipitem se deiecisset. Quæ cogitatio tam altè in animum descenderat, vt prope ad scelus compelleretur. Succurrit interim sanius consilium Oetinganæ Virginis in subsidium accersendæ. Quod dum facit in genua prouolutus, confestim ab animo perturbatio depellitur, simulque canum (indubiè Stygiorũ) ululatus immanis exauditur, ob ereptam prædam rabiosè furentium.

VII. Mar-

VII. Martinus Teifs, Franco, sub annum Christi MDXC. Octauiano Malaspinæ Marchioni de Castello nouo seruibat. Dum Genuam cum domino proficiscitur, grauitè ab equo tibia percutitur. Pressit initio dolorem, contempsitque plagam: at post nauigationem bidui maritimam, gangrænâ pedem incendente, appellenda portui nauis, ægrotus medicorum curæ permittendus fuit. li cum serpentem opprimere flammam frustra laborassent, iamque de interseindendo crure consilium inuissent; Martinus auxilio Diuæ nostræ implorato atrocitatem remedium anteuertit gangrænâ repenti extirpâtâ. Decennium deinde voti negligens, malo veteri denuò corripitur. Agnouit vindicem iuxta ac hortatricem Deiparæ manum. Quartus profectus Oetingam anno sæculi huius decimo promissa præstitit. Miraculum ad hunc annum referunt

Com-

Commentarii: quia biennio pòst re-
uersus Oetingam id tandem narra-
uit.

II X. Osvaldi Georgii lapicida
Oenipontani filia, omnibus capta
membris, absque grallis promouere
corpus nè passum quidem poterat.
At ipso in itinere, quod de matris vo-
luntate Oetingam susceperat, leuari
morbo coepit. In Sacello denique
Mariano ita confanuit, vt absq; ful-
cris incesferit, membris vigore vitali
recreatis.

II X. Wilhelmus Nothastius, uices
Camerarii supremi in aulâ Leopoldi
Archiducis Austriæ gerebat. Is bel-
lo Juliacensi, quod A. C. M D C X. ge-
rebatur, ludicro certamine cum a-
mico congressus penè oculum læuū
perdiderat, aduersarii veruto infeli-
citer in eum aberrante. Loco quip-
pe excussus oculus in faciem foedè
propendebat, nec vllâ medicorum
chirurgorumque industriâ reponi
pote.

poterat. ipse adeò de spe curationis deciderat, videndi facultate iam diebus aliquot impeditâ. Archidux quàm optimè Wilhelmo consultum cupiens ad auxilium Deiparæ implorandum, fidemque peregrinationis Oetinganæ voto sancendam est cohortatus. Quod ubi fecit, chirurgus accersitus, qui ante desponderat animum, manu exceptum oculum tanto nisu ingessit, clarum ut sonitum ediderit, nullo detrimento. Collyriis deinde admotis dierum quattuordecim curatione tantum lucis accepit, ut cernendi vi cum dextero certârit. Voti reus Oetingam venit 15. Octobris die anno MDCXIII. oculique sanati monumentum oculum aureum Mariano gazophylacio intulit.

A. C.
MDCXIII. I. Simonis nauicularii Thalkirchen-
ensis vxor annum ferme amentia
tantâ cum tetricâ mœstitudine laborabat, ut à dæmone iudicaretur
inse-

inseffa. etenim sæpenumerò tam violento agebatur impetu, vt mariti vita in discrimine versaretur. Laxato interdum à furiis & mœrore animo, dicebat marito, Christum seruatorem puniceâ vestitum tunicâ, sibi visum, cum matre virgine: ab hac ad Oetinganum Sacellum adeundû inuitari se, & sanitatem ibi recuperandam promitti. Igitur, marito comite, spe promissi erecta eò contendit. Cœpit ipso in itinere lux & tranquillitas oboriri animo. quam vt Oetingæ liquidam clarâmq; accepit, ita in posterum nunquam sensit obnubilatam.

II. Georgio Dople Lauffensi læuum genu, incertum, quis casus sic intorserat, vt mensem integrum non modò gradum non promouere, sed neque commouere pedem posset. Subiit interim animo Virginis Oetinganæ memoria. Vouet pedem è cerâ factum Oetingam delaturum, &

Q 2

ad

ad primum loci conspectum manibus pedibusque adreptaturum. Tertio exinde die, nullâ curatione admotâ, non mouendi tantum, sed incedendi quoque facultas est reddita. Fidem voti sanatus sanctissimè soluit. etenim ab intimo nemore, vnde longissimus per amplam rectamque viam patet Oetingam prospectus, ad Marianum Sacellum, spectante frequenti populo, adrepsit.

III. Stephani Hechenfelderi Mettenhaimensis seruus plaustrum rapis ad villam ex agro peruehendis onerabat; cum Joannes Stephani filius trimulus in currum per rotam nitebatur. Procedunt interim equi; vertensque rota inobseruati pueruli caput in palum, qui ab extremo surgens axe plaustris lateris fulcit, impellit: quem inter & rotam interceptus sic tenebatur, ut eximere se nullâ molitione posset. Vixisse iam videbatur, atro cruore totâ facie diffuso, viuendique signis

gnis omninò sopitis. Accurrit mater illacrimans: & ,ô Jesu Nazarene, exclamat, túque virgo Maria Oetingana adiuua. hanc meam prolem tibi dono, tuo permitto arbitrio. Simul Oetingani Sacelli adeundi, offerendique Deo sacrificii votum nuncupat. Mox paruulus, quanquam etiam tunc rotæ implexus, aperit oculos: seruus ascia rescindit palum. Extricatus puer haud multò post ex toto conualescit.

IV. Joanni de Königstein, ad D. Petri Moguntiaë Canonico, dum castrensis in Pannoniâ concionatoris munus gerit, sagitta collum traiecta sermonis iuxtà atque cibi viam intereluserat. Cùm vitam agi cerneret, anniuersariam quempiam ad locum, sanctitatis famâ inclytum, peregrinationem Deo pro salute vouit. Secuta est votum sanitas cum voce, sed obtusâ atque laborante. Jam annis aliquot Oetingâ & Andecensi

Q₃ mon-

232 OETINGANÆ HISTORIÆ
monte in Bauariâ, Dettelbachio in
Franconiâ adeundis, voto satisfecerat: cùm ingrauescente senio, imparibusque labori viribus, pro sacro tribunali Dettelbachii voti legesolutus est. Domum inde concedens, multis præsentibus: Voti, inquit, gratiam impetraui, nè in posterum peregrinandi obligatione tenear: age itaque, vale Oetingana domina, in posterum non conspicienda. Dixit & mox rupta aduersa auersaque collis plaga recruduit. Agnouit dicti liberioris poenam, votoque redintegrato profluuium sanguinis inhibuit. Nec multò post Oetingam rediit, mirumque narrauit.

V. Christophorum Sändl agricolam equus tanto impetu in glaciem excusserat, vt anima defecerit: denasque subinde hebdomades lethiferè ægotârît. Increscente in dies vi mali, iamque mortis metu animam pulsante; per quietem aspexit
cla-

clarâ specie Sacellum Oetinganum, ibidem adesse diuino sacrificio sibi visus. Experrectus, somnii rationem secum putans, protinus Oetinganæ peregrinationis, sacrificiique illic conficiendi votum edidit. Respondit promisso subsecuta quotidianis auctibus sanitas. Oetingam voti reus venit, & uti res euenerat, narrauit.

VI. Sigismundus Grätzlerus, sacerdos, de ponte, quo Landishuti iungitur Isara, togatus palliatúsque, ad vicensimum quaternum pedum altitudinem delapsus, iamque longè sub aquis abreptus consistendi locum nullum inueniebat. Cùm ergo spes eua dendi nulla ostenderetur, vitam Deo permisit, precibusque, ut assolet in vltimis, animam commendauit. Subiit interea Virginis Oetinganæ, quam cultu quotidiano venerari consueuerat, memoria. Eius opem respiciens: *O sancta*, inquit, *Maria, succurre mihi nunc in horâ*

mortis meæ: officia vetera, si nunc mihi salutem præstiteris, vincere non uis conabor. Addidit precibus votum adeundæ cum dono Oetingæ, & mox pedibus fundum contigit, saluusque in ripam euasit.

VII. Joannes Abbas Fürstencellenfis festino grauiq; oppressus morbo presentissimū ante oculos discrimē vitæ propositum habebat: cum Oetinganæ Diuæ inuocatâ misericordiâ, promissâque ad eam peregrinatione confestim ex morbo est recreatus. Venit Oetingam incolumis. donum Deiparæ Cor è crystallo factum, aureo clausum tulit.

A. C.
MDCXIV.

I. Cum nobili matronæ Sibylla Fürbasin, gliscente Landishuti pestilentia ancillæ duæ biduo mortem obiissent; domus auctoritate publicâ, pro consueto, est obserata. Confidentibus inde domesticis cum fatali morbo famulari more seruebat domina. At posteaquam per-

ricu-

riculi magnitudo (incognitus enim initio morbus erat) se prodidit; eodem sibi afflata veneno videbatur, & eò septimanis decem extrema in dies expectabat. Interea temporis ancillæ mortuæ pecuniam fortè numerans subito metu ita cohorrui, ut iam lethifero gelu perfundi corpus iudicaret. Animo igitur ad Virginem Matrem conuerso obstrinxit voto fidem, si id discrimen exisset, ad Oetinganum Sacellum pedibus profecturam, stipendia senis ibidem sacrificiis peragēdis numeraturam, argenteum cereūmque monumentum dono laturam. Secundū votum rediit, excusso frigore, vitalis calor, valuítq; postea perbene. Diuæ nostræ, quæ promiserat, Maio mense grata persoluit.

II. Sara Georgenhuberin, ciuis Eggenfeldensis, Burghusium cum prole & ancillâ carpento contendebat. Intumuerat id temporis à pluuiis

Qs

uiis

uiis flumen Isenius: quod dum ar-
 riga vado traicere aggreditur, currus
 aquæ torrentis impetu euersus in in-
 dubium salutis discrimen vectores
 eiecit. Mater brachio prolem susti-
 nens, cùm iam procul abrepta penè
 mergeretur; Deiparæ auxilium im-
 plorauit, votumque peregrinationis
 Oetinganæ obeundæ, diuinique sa-
 crificii conficiendi pro salute peri-
 clitantium fecit. Mox constitit in
 fundo, saluâque prolem in ripam ex-
 tulit, ancillamque saluam recepit.
 Oetingam deinde ex itinere diuertit.
 cæterum anno sequente M DC XII
 rediit: quo miraculum verbis & pi-
 cturâ affirmavit.

III. Cùm anno superiori Mat-
 thias Rom. Imp. feбри grauitè la-
 boraret, acrésque podagræ dolor
 ad æstum febrilem accederent, non
 sine medicorum trepidatione: eo-
 demque Anna Austriaca, Impera-
 trix, coniux, cephalalgia acriter ex-
 a. c.

ceretur, vimque medicamentorum
vincerent morbi: ab humanis ad di-
uina conuersi pro valetudine singu-
li æquatam cum pondere corporis
candelam è candidâ cerâ factam Oe-
tinganæ Virgini promiserunt. Auxit
Imperatrix votum suum multis in
facello Mariano conficiendis sacrifi-
ciis, & simulacro matronæ è simili
cerâ. Non in irritum excidère vota.
paucis diebus recreata vtriusque va-
letudo: dolores extincti. Votorum
religioni satisfactum hoc anno, Lu-
câ Wenzeslao Schvvertfurtio, Ca-
merario, promissa repræsente.

IV. Margaretha Joannis Grim-
bii, Oeschlkamio præfecti, coniux,
vitam effudisse cum prole credeba-
tur: iamque vt mortuam precibus
Deo præsentis commendabant,
quippe recesserant oculi, hærebat spi-
ritus, cadauerosus vultum liuor in-
fecerat. Quo in luctu maritus votum
pro coniuge edidit Oetingæ pedibus
adeun-

238 OETINGANÆ HISTORIÆ
adeundæ, eoque in itinere, quod vīginti leucarum nostratum est, panc solo, & aquâ victitandi: argenteum præterea munus adferendi, animùmque Pœnitentiâ expiatum Eucharistiâ reficiendi. Sub hæc confestim signa viuentis apparuerunt, paucisque diebus valetudo prorsus est restaurata.

CAPVT IX.
MIRACVLA

A B
A. C. MDC XV

AD
M DC XX.

L

A. C.
M DC XF.

GErtrudis Archigrāmatei Schrobenufiani filiola de mœnibus in saxum delapsa tam grauitè caput afflixerat, vt per os, narèsque sanguis eruperit, & ad semihoram nullo vitæ argumento, pro more inter explorantium lugentiùmque manus